דרך המלך — ויצא

פרשת ויצא

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, כבר נאמרו ונישנית מקדושים אשר בארץ המה כי מתחילה צריך אדם לתקן את כל מידותיו ולקשט את מלא קומתו בתורה ועבודה ולא לשום פני', ואך בלתי לה' לבדו, ואח"כ צריך לתקן מה שקלקל ומה שחטא נגד יוצרו, כמו שנשמע מפה קדוש אאמו"ר זצללה"ה על פסוק כי תקנה עבד עברי עפ"י משל ששמע מפה קדוש אא"ז ההמ"ג זצללה"ה [המשל מובא באמרי אלימלך פרשה זו באיש מלחמה הנרדף מאיש גבור חייל והוכה בפצעים כאשר יעמוד לרפאות פצעיו ישיגהו ויכהו נפש, לכן צריך אך להמלט נפשו עד שיהא בטוח כי לא יירא עוד מהמבקש נפשו אז יעשה מזור למחלתו, קודם צריך לצאת משבע תועבות ואח"כ יתקן פגמיו, וזה אפשר לכוון כאן בפי' הכתוב, ויצא יעקב מבאר שבע, וירצה אחר שיצא מלתקן את שבע המדות לבל יהי' שום מגע נכרי במלא קומתו לשבע מדות תועבות, הפכיים לשבע מדות הקדושים זי"ה, כי זה לעומת זה עשה אלקים, גבול הרשעה לעומת גבול הקדושה, אז כשכבר קישט את מלא קומתו ותיקן את כל מדותיו וילך חרנה, ר"ל יתקן החרון אף ר"ל, מה שחטא והעוה נגד יוצרו ית' ועשה חרון אף. ויפגע במקום, ירצה ע"ד ששמעתי מאאמו"ר זצ"ל שפי' הפסוק ואני אראה בשונאי שר"ל ואני אראה ואתחשב בעיני השי"ת [כמו רואה אני את דברי אדמון] בשביל שונאי ע"י עבירות שעשיתי, כי זדונות נעשו כזכיות, וז"פ ויפגע במקום, ר"ל אחר שעשה תשובה ותיקן החרון אף, והזדונות נהפכו לזכיות, ואז ע"י הזכיות האלו יש לאל ידו לעמוד לפני ה' ית' לבקש ולהחנן אליו ית'. וזה ויפגע במקום, ע"י המקום עצמו שעשה החרון אף ר"ל, עתה כחו רב וזכות בידו להתפלל אליו ית' כי נהפכו לזכות ורחמים, וילן שם כי בא השמש, וירצה שיעקב אבינו ע"ה הי' כמתרעם ומיצר וחשש כאשר בא השמש והוא יעקב, אולי לא יהי' מצב והעמדה לכח זה לדורות הבאים שיהי' לאל ידו גם להם, וכוחם חזק שיהפכו גם המה החרון אף לרחמים וחסדים, [כי וילן לשון וילינו], ויקח מאבני המקום ר"ל שלקח זה הכח והזכות מהבנין והפעולה אשר פעל ועשה וישם מראשותיו לדורות הבאים להגן עליהם ולשמרם בגלותם מתיות רעות ומכל צורריהם המעיקים אותם. ויחלום והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, ור"ל שהשי"ת הראה לו בנבואה שגם לדורות הבאים לכל א' מישראל עם קדושו אף שמוצב ארצה בתוך ארציות וגשמיות עכ"ז ידיו רב לו וכחו חזק בגבהי מרומים וראשו מגיע השמימה, והנה מלאכי אלקים עולים, ויש לכ"א מישראל כח בידו להעלות הנ"ק המפוזרים בכל חלקי המדריגות הנמוכים, ויורדים בו ומורידים עי"ז חיות ושפע לכל העולמות אכי"ר.

בפסוק וישא יעקב רגליו וגו', ירצה שיעקב אבינו ע"ה תיקן את כל מלא קומתו מראש עד רגל אפילו מדריגות ובחי' העקביים שלו העלה והרים אותם למעלה. וילך ארצה בני קדם, ר"ל ועי"ז

הי' ידיו רב לו וכחו יפה לילך אל מקום הקליפה והטומאה להוציא מהם בולעם ולברר מהם אורות ההתפשטות אשר נתפשטו מרום המעלות ונפלו לתוך הקליפות, כי ארץ בני קדם מרומזים למקום הקליפות כמבואר בזהר. וירא והנה באר בשדה, הוא נביעת השפעה הנשפע מאתו ית'. ובשדה רומז לחקל תפוחין קדישין, ושלשה עדרי צאן רובצים עלי', המה השלשה קליפות רובצים עלי' ומונעים ההשפעה מלכת לקדושה והמה יונקים ממימי השפע ונוטלים חלק בראש. כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים שלהם ויונקים מנביע הלז. והאבן גדולה עפ"י הבאר, ר"ל ולא יניחו הורדת השפע מבאר ונביעה זו ונאספו שמה כל העדרים, רומז לכ"י שהם כללות כל העדרים ורצה כי כאשר נאספו ויקרבו הכ"י ע"י מעשיהם הטובים וגללו את האבן מעל פי הבאר לבל להמניע חשרת מים מימי החסדים, ואך להיות מקום ההתפשטות ליהנות מזיו נועם קדושתו ית' [וכאשר אין כן] אז מוליכין הקליפות השפעה הלז ר"ל דרך עקלתון למקום אשפה וטומאה והשקו את הצאן, צאן שלהם והמה יונקים מחיות ושפע ההוא, ושפחה תירש גבירת' ר"ל, והנה כאשר ראה יעקב אע"ה את כל הרעה הזאת, כי שתים רעות עשו כי עזבו את מימי מקור מים חיים ועכבו מלהיות מקום ההתפשטות ליהנות מרב טובו, ולא עוד אלא שמוליכין את החיות והשפע הקדושה דרך עקלתון שחצוב להם בורות נשברים למקום אשפה וטומאה ר"ל, ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם, ר"ל מאיזה כח אתם, אם אתם מבחי' גבורה, מאין לכם כח לינק ממימי החסדים ממקור מים חיים, ואם אתם מבחי' חסד, א"כ למה אתם מונעים מלהשפיע חשרת מים מימי החסד לכ"י וליהנות מזיו נועם השפעת קדשו ית', ויאמרו מחרן אנחנו, ר"ל ע"י החרון אף ר"ל שהם גורמים ע"י מעשיהם אשר לא טובים המה עי"ז יש לנו כח לשתי אלה הפעולות יחד, ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור, וירצה אם הכח שלכם מחמת לבן בן נחור המפורסם ברשע והוא עושה החרון אף ר"ל והוא הגורם את כל הרעה הזאת, ויאמרו ידענו, מחוברים אנחנו עמו, והוא הגורם ונותן לנו כח לעשות חיל, ויאמר להם השלום לו, אם יש בו חיות ונ"ק לאותיות התורה, ויאמרו שלום, מלובשים אצלו חיות ושפע אלקי ואותיות התורה בבחי' שבי', וראי' והנה רתל בתו באה עם הצאן, וירצה כי הנה רחל הצדיקת באה ממנו, וכיון שראה יעקב כי כל טוב אדונו בידו ונ"ק ושפע אלקי המה נמצאים אצלו, ועי"ז כחו חזק וידיו רב לו לגרום את כל הרעה הנ"ל לכן ראה יעקב להיות אצלו בכדי לברר וללקט הנה"ק ממנו ולהוציא בולעו מתוך פיו וכחו יחליף ויעבור אכי"ר.